

EVALUAREA SITE-URILOR WEB DE ISTORIE

Aurel-Constantin SOARE*

„Calculatoarele sunt numai niște cutii. Fără conținut educațional, de management școlar adică fără soft dedicat, discutăm despre niște cutii, fire și ceva soft. Este o greșală să ai program prin care să distribui în școli calculatoare pentru că perimarea lor tehnică este foarte rapidă și nu se justifică investiția.

Calculatoare pe care există conținut educațional, da, iar conexiunea la Internet este un alt factor de valoare adăugată. Trebuie să încurajăm elevii să comunice între ei, să facă proiecte comune indiferent că se află în România sau în oricare altă țară europeană.”

Jan Figel - comisar european pentru educație

Internetul reprezintă o rețea globală cu o creștere exponențială. Cantitatea de informație înregistrează un ritm de creștere astronomic. În fiecare zi, milioane de pagini noi sunt adăugate la rețeaua globală Word Wide Web. Cu ajutorul ei sunt facilitate transferurile de informații între milioane de utilizatori. Rețeaua de Internet este formată din mai multe straturi: web-ul de suprafață sau web-ul public (surface web) - accesibil oricui, fără nici o restricție, web-ul de adâncime (deep web) - accesibil pe bază de parolă, e-mail-ul și mesajele instantanee (instant messaging). În anul 2002, cantitatea de informație, disponibilă pe web-ul public, cu acces liber, se ridică la 167 terabytes, cea de pe web-ul de adâncime atinge 91.850 terabytes, schimbul de informații prin intermediul e-mail-ului se ridică la 440.606 terabytes, iar schimbul de informații prin intermediul mesajelor instantanee era de 274 terabytes.

În anul 2002, Europa avea cei mai numeroși utilizatori de Internet (190.910.000), urmată de Asia de Vest (regiunea Pacificului), cu 187.240.000 utilizatori, urmată de continentul Nord American (SUA și Canada), cu 182.670.000 utilizatori. America Latină înregistra 33.350.000 utilizatori, urmată de Africa, cu 6.310.000 utilizatori și Orientul Mijlociu, cu 5.120.000 utilizatori. Cea mai ridicată utilizare a Internetului se înregistrează în Statele Unite, unde navigatorii Internetului petrec online în medie 99 de ore și 51 minute pe lună. Cel mai mult timp (52%) îl petrec cu corespondența electronică prin e-mail, 32% din timp citesc știrile zilei, 29% din timp folosesc motoare de căutare pentru regăsirea informației de care au nevoie,

---

* Prof.dr., Colegiul Militar Național „Dimitrie Cantemir” Breaza, Prahova

23% din timp navighează pe web fără un scop precis, 19% din timp fac cercetare pentru probleme legate de ., serviciu, 17% din timp este dedicat știrilor despre vreme și 14% din timp este petrecut trimițând mesaje instantanee.

În anul 2000, cantitatea de informații cu acces liber pe Internet se ridică la 50 de terabytes. În numai trei ani, până în vara anului 2003, aceasta cantitate s-a triplat, ajungând la 167 terabytes.

În acest sens misiunea profesorului de istorie este foarte grea. În primul rând el trebuie să se formeze și să fie un utilizator frecvent al Internetului, un cunoscător al site-urilor cu specific umanist și în mod special de istorie.

Am făcut la începutul lunii februarie 2007 o căutare pe marile motoare Internet a cuvântului history/istorie și iată rezultatele:

Rezultatele căutării cuvântului "history" în motoarele (de origine străină) de căutare în INTERNET

<u>Motorul de căutare</u>	<u>Rezultate</u>
http://www.altavista.com	1320000000
http://www.alltheweb.com	1160000000
http://search.yahoo.com	1090000000
http://www.icq.com	905000000
http://www.searchengines.com	871000000
http://vivisimo.com	721421141
http://www.gigablast.com	720902631
http://www.ask.com	357540000
http://search.lycos.com	357540000
http://search.live.com	231952749
http://a9.com	229403931
http://www.exalead.com	212984588
http://www.scrubtheweb.com	151401
http://www.nlresearch.com	49820
http://www.joeant.com	5407
http://search.azoos.com	3298
http://ez2find.com	291
http://scan.infogrid.com	240

Rezultatele căutării cuvântului "istorie" în motoarele (românești) de căutare în INTERNET

<u>Motorul de căutare</u>	<u>Rezultate</u>
http://www.google.ro	7970000
http://www.alter-ego.ro	95600
http://www.murfi.ro	280
http://bumerang.ro	227
http://www.gofind.ro	184
http://www.home.ro	184
http://www.kappa.ro	129
http://ez2find.com	124
http://www.arhivarul.ro	54
http://www.romsearch.net	25

Orice navigator pe Web trebuie deci să poată să aibă deprinderea de a face distincția între surse cu autoritate și de bună calitate și surse obscure, neștiințifice, vădit manipulatorii, ce se cuvin evitate.

Profesorul este „obligat” să se intereseze cum se poate face evaluarea unui site Web de istorie.

Această activitate a devenit o necesitate și o responsabilitate didactică pentru că tinerii au acest atu de a fi domici de a naviga pe Internet.

Trebuie să avem criterii pe care să le propunem spre analiză elevilor în condițiile în care aceștia accesează vasta rețea a Internetului.

Și în acest segment al activității didactice profesorul de istorie trebuie să găsească acele modalități specifice prin care elevii săi să înțeleagă asumarea relaționismului construcției istorice, căutările și speranțele istoricilor de a crea un anume model al „construcției” istorice etc.

Unei singure întrebări se pot desluși nenumărate răspunsuri, dacă investigăm și dacă nu luăm totul de-a gata, prefabricat. Nu cred că mai poate astăzi susține - și nici curricula de istorie nu mai permite - consensul în istorie.

Cum administrăm diversitatea ?

Elevii de astăzi sunt pregătiți pentru lumea de mâine? Au ei o proiecție a viitorului când se gândesc la trecut? Istoria îi poate modela?

La orele de istorie elevii trebuie determinați să își manifeste abilitățile de a analiza și de a interpreta faptele, evenimentele, documentele istorice etc.

Profesorii de istorie trebuie să se obișnuiască tot mai mult cu munca cu computerul și cu utilizarea noii tehnologii a informației. Ei se îndreaptă - voit sau nevoit - spre utilizarea didacticii moderne, folosind la orele de istorie metodele active, Internetul, acceptând multiperspectivitatea și aspectele multiculturalității. Ei trebuie să aibă o arie largă de surse alternative. Un profesor bun trebuie să fie asemenea unei veverițe bune cu o provizie mare de alune, nuci etc. În acest sens istoria este provocatoare și pentru profesori și pentru elev.

A o face accesibilă oricărui elev trebuie un act de curaj din partea educatorului în care acțiunea de a te implica , în a găsi modalitățile cele noi adecvate pentru a înțelege un conținut istoric este fundamentală. Cu pași mici se pot crea argumente solide pentru orice problemă din curriculum.

Criterii de evaluare a site-urilor web de istorie

Având un volum informațional uriaș disponibil pe Internet devine tot mai dificilă selectarea acelor site-uri care îndeplinesc condițiile profesorilor de istorie, a curriculumului școlar etc.

Există o metodă de evaluare generală a site-urilor elaborate de un grup de cercetători argentinieni în perioada 1998-2000 (WebQEM -Web Quality Evaluation Method), apoi standardul IEEE standardul 1061-1992, standardul ISO 9126, ISO 14598, abordarea LSP (Logic Scaring of Prefence) dezvoltată de Dujmovic, recomandările consorțiului W3C referitoare la accesibilitatea web etc.

În scopul evaluării și comparării site-urilor web de istorie vă propun să analizăm patru faze majore:

- definirea și specificarea cerințelor referitoare la calitate
- evaluarea elementară
- evaluarea globală
- analizarea și documentarea rezultatelor, formularea concluziilor.

(1) Definirea și specificarea cerințelor referitoare la calitate

Această fază este constituită din următoarele activități principale:

- > definirea domeniului de aplicabilitate a site-ului: stabilirea domeniului la care se referă site-ul sau site-urile ce urmează să fie selectate și evaluate (ex.: comerț electronic, informații financiare, divertisment, educație, istorie etc);
- > definirea obiectivelor evaluării. Obiectivele evaluării depind de scopul în care se utilizează rezultatele (ex.: înțelegerea informațiilor existente într-un site, compararea calității diferitelor site-uri web, îmbunătățirea calității unui site existent etc);
- > definirea perspectivei din care se face evaluarea: definirea necesităților explicite și implicite ale utilizatorului din perspectiva căruia se face evaluarea;
- > utilizatorul poate fi, de exemplu: vizitatorul site-ului (obișnuit sau expert), laboratorul site-ului, administratorul site-ului ș.a.;
- > specificarea caracteristicilor de calitate și a atributelor măsurabile: selectarea modelului calității și a caracteristicilor de calitate specifice domeniului de aplicabilitate a site-ului web, stabilirea nivelului de importanță a caracteristicilor etc.

(2) Evaluarea elementară

Această fază cuprinde două activități principale: proiectarea evaluării și implementarea evaluării.

Proiectarea evaluării elementare constă în selectarea unui ansamblu de metrici luând în considerare obiectivele evaluării și descrierile referitoare la site-ul web (arhitectura, caracteristicile, funcțiunile etc).

Implementarea evaluării elementare constă dintr-o serie de acțiuni de măsurare a atributelor site-ului web (definite și specificate anterior). Măsurătorile se pot efectua atât prin metode manuale (ex.: inspectarea aspectului site-ului, observarea diferitelor caracteristici vizuale etc), cât și prin metode asistate de calculator utilizând în acest scop instrumente software specializate.

(3) Evaluarea globală

Preferințele elementare oferă o imagine incompletă a calității site-ului web și răspund numai parțial necesităților utilizatorului. Este necesară o perspectivă de ansamblu asupra calității site-ului web care să acopere integral cerințele referitoare la calitate.

Proiectarea evaluării globale constă în selectarea unuia sau mai multor criterii de agregare a preferințelor elementare, precum și selectarea unei scale de notare.

Implementarea evaluării globale constă din aplicarea efectivă a criteriilor de agregare și de notare definite anterior. Agregarea se efectuează "de jos în sus", în mai mulți pași, în structura arborescentă a caracteristicilor și atributelor.

Rezultatul final al agregării este o schemă globală ce permite calculul indicatorilor parțiali și globali ai calității.

Ultimul indicator (ultima preferință globală) obținut(ă) reprezintă gradul general de satisfacție în îndeplinirea cerințelor privind calitatea.

(4) Analizarea și documentarea rezultatelor, formularea concluziilor

Pe parcursul fazelor anterioare, se înregistrează toate rezultatele calculelor și evaluărilor, inclusiv informațiile relevante pentru utilizator și se stabilesc concluziile generale care trebuie să vizeze nivelul pentru care site-ul este accesibil, tema la care trebuie utilizat/folosit.

Obiectivele urmărite:

- verificarea aplicabilității metodei la măsurarea și evaluarea site-urilor web din domeniul istoriei;
- verificarea și validarea criteriilor de evaluare a site-urilor web specificate;
- formularea de noi cerințe privind criteriile de evaluare a site-urilor web, în general, și a site-urilor web din domeniul istoriei în special.

Criterii de evaluare a site-urilor de web - Considerente

Există mai multe zone de evaluare care trebuie avute în vedere atunci când evaluăm un site de istorie, dacă el se potrivește cu nevoile curriculare și de formare a deprinderilor de cetățenie democratică ale elevilor.

Identitatea, competența și autoritatea creatorului informației / resursei informatice: cel mai important criteriu în evaluarea informațiilor, ce presupune să stabilim dacă autorul (persoană fizică sau instituție) este demn de încredere.

1. Cine a creat acest site?
2. Cine a creat/generat informația?
3. Este creatorul o autoritate în domeniu ?
4. Este el recunoscut drept un specialist în domeniul respectiv ?
5. Este autorul reprezentantul unui organism abilitat al unor instituții cu profil istoric?
6. Face autorul parte dintr-o organizație? Dacă da , vă simțiți mai siguri când folosiți site-ul?
7. Dacă există link-uri către resursa respectivă?
8. Care este afilierea instituțională a autorului?
9. Asigură site-ul informații suficiente? Este autorul său o personalitate în domeniul prezentat de site sau este el reprezentantul unui organism abilitat?
10. Dacă sunt disponibile informații cu caracter biografic respectiv date de contact ?
11. Vă oferă site-ul posibilitatea să evaluați sursa? In afara codului național (.fir, .de, .se, .au, .ro), numele domeniului poate oferi anumite indicii cu privire la proveniența lui. Astfel ac-academic (UK), edu-instituție de învățământ, gov-for guvernamental, int-organizație internațională, org-organizație nonprofit, com-organizație comercială, co-organizație comercială(UK), net-portal Internet sau administrator de rețea. Este site-ul susținut financiar de vreo organizație, instituție sau companie? Li scade sau crește acest lucru credibilitatea?

13. A fost vreodată examinat și evaluat site-ul ? A existat o apreciere pozitivă?

Structura

1. Este site-ul corect structurat?
2. Categoriile de informații sunt bine împărțite?
3. Dezvoltarea în adâncime a site-ului este logică?

Scopuri

1. Este scopul site-ului clar exprimat în pagina de deschidere sau mai apoi?
2. Se adresează site-ul unei anumite audiențe?
3. Care sunt elementele din site, dacă există, care se potrivesc pentru studiul programei de istorie, în termeni de conținut, competențe generale și specifice obiective, țeluri?
4. Este site-ul adecvat vârstei, cunoștințelor anterioare și abilităților elevilor?
5. Sunteți mulțumit de faptul că acest site conține destule informații utile pentru a continua evaluarea sa în detaliu?
6. În ce scop a fost creată informația?
7. Cine este interesat să difuzeze informația?
8. Cine sponsorizează pagina?

Actualitatea, acuratețea și exactitatea informației - informațiile prezentate să fie conforme adevărului, să prezinte încredere, să fie expuse într-un limbaj clar și inteligibil. Ele să corespundă momentului actual, în acest sens elemente importante fiind reprezentate de:

1. Când a fost creată informația?
2. Există un indiciu de copyright?
3. Când a fost site-ul actualizat?
4. Sunt hiperlegăturile operante?
5. Ne trimit hiperlegăturile la informație recentă?
6. Este informația corectă?
7. Este informația legitimă?
8. Este informația relevantă?